

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna Naalakkersuisunit saqqummiunneqarpoq:

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarneri pillugit inatsit (Pisortani sulisunut kissaatigineqanngitsumik, innarliisumik nikanarsaasumillu pissusilersornerup pinerluutinngortinneqarnera, inuit atornerlunneqarnerisa pinerluutinngortinneqarnerat, kinguaassiutitut tunngasumik atorussat innarliissutaasut akiorniarlugit suliniutit patajaallisarneqarnerat, pineqaatissiinerup aalajangersarneqarnerani pissutsit sukannernerulersitsisut, toqutsisutut eqqartuussaasimasut immikkoortortaqaqfimmi matoqqasumi pineqaatissinneqarnermik naammassineqarnissaannut inissinneqartarnerat il.il.) pillugu siunnersuutip Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut
(Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiutitut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Tunngavilersuineq

Kalaallit Nunaanni qallunaat akisussaaffigalugit suliassaqaarfiisa ineriartortinneqarnissaat pillugit qallunaat naalakkersuisuisa aamma Naalakkersuisut suliqaarnerannut ilaatillugu aamma Naalakkersuisut kissaataat tunngavigalugit, inatsisissatut siunnersuut suliarineqarpoq.

Pisortani sulisunut kissaatigineqanngitsumik, innarliisumik nikanarsaasumillu pissusilersornerup pinerluutinngortinneqarnera, inuit atornerlunneqarnerisa pinerluutinngortinneqarnera pillugit aalajangersakkamik immikkut ittumik, kinguaassiutitut tunngasumik atorussat innarliissutaasut akiorniarlugit suliniutit patajaallisarneqarnerannik aamma inunnut LGBTI-usunut aamma inunnut innarluutilinnut immikkoortitsisarnermut illersuinerup patajaallisarneqarneranik, inatsisissatut siunnersuut ilaatigut imaqarpoq.

Pineqaatissiinerup aalajangersarneqarnerani pissutsit sukannernerulersitsisut pillugit siunnersuummik, toqutsisimasutut eqqartuussat immikkoortortaqaqfimmi matoqqasumi pineqaatissinneqarnermik naammassineqarnissaannut inissinneqartarnissaannut aamma inissinneqartup perorsaanikkut, nakorsartinnikkut imaluunniit immikkut ittumik allamik ikiorneqarnissaanut, imaluunniit inissinneqarsimasup sullissivimmi, inissinneqarsimasup qanigisaata kiffartuussiffigisaani pillaatissiamik atuinissaata pinngitsoortinneqarnissaanut tamanna pisariaqartutut isigineqarpat, immikkoortortaqaqfinni ammasuni inissinneqarsimasunut nuunneqarnissaannut periarfissaliisummik inatsisissatut siunnersuut aammattaaq imaqarpoq. Tamatuma saniatigut, ilaatigut inissinneqaqataasut aamma sulisut saassunneqarnissaat pitsaaliorniarlugu tamanna pisariaqartinneqartutut isigineqarpat, Kalaallit Nunaanni inissinneqarsimasut Danmarkimi parnaarussivimmut imaluunniit parnaarussigallartarfirmut nuunneqarsinnaanissaannut periarfissamik inatsisissatut siunnersuut imaqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqaarfiup aqqata Kalaallit Nunaanni Parnaarussiveqaqfirmut allanngortinneqarnerata malitsigisaanik, taama tullerillutik, Kalaallit

Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi allanngortitsinerup kingunerisaanik allanngortitsinerit ilaannik naggataagut inatsisissatut siunnersuut imaqarpoq. Pinerluttunik isumaginnittoqarfiup aqqata Danmark Fængsler-imut allanngortinneqarneranut uiggiullugu, aternik allanngortitsineq pivoq. Aammattaaq oqaatsitigut killiliussamik ullutsinnut naleqqunnerusumik pilersitsiniarluni, taaguutip “inissiisarfiup” qimanneqarnissaa aamma siunissami taaguutip “parnaarussiviup” atorneqarnissaa, Naalakkersuisut kissaatigisimavaat.

Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit nassuiarneqarneri ataani erseqqinnerusumik takuneqarsinnaapput.

Pineqartup pisortani kiffartuussinera imaluunniit sulisinneqarnera tunngavigalugu, kissaatigineqanngitsumik, innarliisumik nikanarsaataasumillu pissusilersorfigineqarneq akiorniarlugu pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsinerimi, inunnut pisortani kiffartuussisunut imaluunniit sulisinneqartunut immikkut illersuisumik, pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkap nutaap eqqunneqarnissaa siullertut siunnersuutigineqarpoq.

Kinguaassiuutinut atoqatigiinnermullu sammisumik ataqatigiinnermi inunnik 18-it inorlugit ukiulinnik assinik ulluinnarpalaartunik il.il. avitsinerup kannguttaalliorfiginninneq pillugu pinerluttulerinermi inatsimmi ilaatinneqarnerata, assersuutigalugu sissami meeqqat nalunnguartut imaluunniit eqaarsaarlutik takutitsisut nittartakkami atoqatigiinnermik takutitsinermik imaqartumi, assiinik avitsinerimi, erseqqissarneqarnissaa aappaattut siunnersuutigineqarpoq.

Inunnik 18-it inorlugit ukiulinnik peqateqarluni atortussat kinguaassiuutinik erseqqissumik takutitsisut imaluunniit ukkatarinnittut pillugit pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkat annertusineqarnissaat, taamaalilluni aalajangersakkat aamma inissiilluni assiliinertut – videoliatullu taaneqartartut, imaappoq assit videoliallu, taakkunani kinguaassiuutit tamaqanngitsut imaluunniit attualarinerit kinguaassiuutitigut sunniutillit takutinneqaratik, kisianni pineqartoq erseqqissumik kinguaassiuutinut atoqatigiinnermullu sammisumik saqqummersinneqarluni, assersuutigalugu iluatigut atisanik atisalerneratigut imaluunniit kinguaassiuutinut atoqatigiinnermullu sammisumik atortunik tigummisinnerisigut, pingajuattut siunnersuutigineqarpoq.

Inunnik 18-it inorlugit ukiulinnik peqateqarluni atortussat kinguaassiuutinik erseqqissumik takutitsisut imaluunniit ukkatarinnittut pillugit pinerluttulerinermi inatsimmi malittarisassat annertusineqarnissaat, taamaalilluni kinguaassiuutitigut atortussanik qarasaasiakkut piliarineqartunik sananeq, siaruarterineq pigisaqarnerlu, matumani atortussat assersuutigalugu silassorissuusiaq atorlugu pilersinneqartut, atortussat ataatsimoorlutik piviusutut isikkoqarpata, aamma naak atortussat kinguaassiuutinik erseqqissumik takutitsisut imaluunniit ukkatarinnittut qarasaasiakkut piliarineqarsimanerat takuneqarsinnaagaluartoq, aalajangersakkani ilaatinneqarnerat, sisamaattut siunnersuutigineqarpoq. Atortussat assitut assigisaattulluunniit assingusutut pissuseqarnissaat ullumikkut piumasaqaataavoq.

Inuit allat pissutsit isertuannngitsumik naleqqutinngitsut ataanni sulisissallugit atornerluinermik pinerluutinngortitsisumik, pinerluttulerinermi inatsimmi immikkut aalajangersakkamik nutaamik eqqussisoqarnissaa, tallimaattut siunnersuutigineqarpoq.

Akuersissummik peqaqqaarani inunnik piviusunik atortussanik kinguaassiuutinik erseqqissumik takutitsisunik imaluunniit ukkatarinnittut uukapaatitsissutiliarineqarsimasunik

sananeq, imaappoq atoqatigiinnermik takutitsinermut tunngasunik atortussat deepfake-iusutut taaneqartartunik sananeq pinerluutinngortinneqassasoq, arferngattut siunnersuutigineqarpoq. Kinaassutsimik atorerluineq pillugu pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkap annertusineqarnissaa, taamaalilluni atortussat kinguaassiuutinik erseqqissumik takutitsisut imaluunniit ukkatarinnittut uukapaatitsissutiliarineqarsimasut sananeqarnerat aalajangersakkami aamma ilaatinneqalissallutik, taamaalilluni siunnersuutigineqarpoq.

Oqaatsit imarisaat timikkut tarnikkulluunniit innarluut, suaassutsikkut kinaassuseq, suaassuseq ersersitaq aamma suaassutsip ilisarnaatai pinerluttulerinermi inatsimmi immikkoortitsinnginnissaq pillugu aalajangersakkami erseqqissumik ilanngunneqarnerisigut, inuit innarluutillit aamma inuit LGBTI-jusut immikkoortinneqartarnerisa akiorneqarnissaannut illersuinerup patajaallisarneqarnissaa arfineq aappaattut siunnersuutigineqarpoq.

Pineqaatissiinermik piviusumik toqqaanermi aalajangersaanermilu, pissutaasut erseqqinnerusut suut, pissutsitut sukannerulersitsisutut nalinginnaasumik ilaatinneqassanersut pillugit, pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkamik nutaamik ilanngussisoqarnissaa arfineq pingajuattut siunnersuutigineqarpoq. Maannamut naleqqiullugu eqqartuussummi tunngavinni pissutaasut suut pineqaatissiinerup aalajangersarneqarnerani pingaaruteqarsimanersut annertunerusumik takuneqarsinnaalernissaat, matumani siunertarineqarpoq.

Toqutsisimasutut eqqartuunneqartut pineqaatissinneqarnerminnik naammassinninnissaat parnaarussivimmi immikkoortorta qarfimmi matoqqasumi inissinneqarnikkut pissasoq arfineq sisamaattut siunnersuutigineqarpoq. Inatsimmik unioqqutitsinerup ingasassusaa eqqarsaatigalugu, pineqaatissiinerup parnaarussivimmi inissinneqarnikkut naammassineqarnissaata immikkoortorta qarfimmi ammasumi pinissaa pillugu massakkut aallaaviusoq, toqutsisimasutut eqqartuunneqartunut atuukkunnaassaaq. Kalaallit Nunaanni inissaqartitsiniarnermik massakkut unammilligassat eqqarsaatigalugit, kisianni, parnaarussivimmi inissat nutaat matoqqasut, piffissami Pillaasarneq pillugu aqqissuusseqqinnissaq aamma pinerluttunik isumaginnittut 2026-imiit 2030 ilanngullugu aningaasaqarnerat pillugit isumaqatigiisummi aalajangerneqartut, pilersinneqareerpata aatsaat atuutilersinneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

Toqutsisimasutut eqqartuussaasoq, immikkoortorta qarfimmi matoqqasumi inissinneqartoq, sungiussiartuaartitsinermut atatillugu aneersinnaaneq akuerineqarpat, immikkoortorta qarfimmut ammasumut nuunneqassasoq, qulingattut siunnersuutigineqarpoq.

Tamanna pisariaqartinneqartutut isigineqassappat, ilaatigut inissinneqartup perorsaanikkut, nakorsartinnikkut imaluunniit immikkut ittumik allamik ikiorneqarnissaanut, ilaatigullu inissinneqarsimasup sullissivimmi, inissinneqarsimasup qanigisaata kiffartuussiffigisaani pillaatisiamik atuinissaata pinngitsoortinneqarnissaanut tamanna pisariaqartutut isigineqarpat, immikkoortorta qarfimmi ammasumi inissinneqarsimasut immikkoortorta qarfimmut ammasumut allamut nuunneqarnissaanut periarfissaliissutip eqqunneqarnissaa aqqarngattut siunnersuutigineqarpoq.

Inissinneqaqataasut, sulisut imaluunniit sullissivimmiittut allat, saassunneqarnissaat pitsaaliornarlugu tamanna pisariaqartinneqartutut isigineqarpat, imaluunniit pissutsit immikkut ittut pingaarutilimmik taamaaliornissaq pissutissaqartissappassuk, Kalaallit Nunaanni Parnaarussiveqarfiit ataanni immikkoortorta qarfimmi inissinneqarsimasoq Danmarkimi parnaarussivimmut imaluunniit parnaarussigallartarfiimmut nunneqarnissaannut periarfissaliissummik eqqussisoqarnissaa aqqaneq aappaattut siunnersuutigineqarpoq.

Missingiummut Naalakkersuisut oqaaseqaataat

Inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassaqaarfiup sunniuteqaarluartuunissaa aamma ullutsinnut naleqquttuunissaa aamma innuttaasut kissaataannut inatsisitigullu naapertuulluartaqarneranik misigisimasaannut naapertuuttuunissaa pillugu, Naalakkersuisut ataavartumik kissaateqarput. Tamanna tunngavigalugu pinerluttulerinermi inatsimmi, kissaatinik taakkuninnga akuersisunik, aalajangersakkanik nutaanik ilanngussisoqarnissaa Naalakkersuisut Inatsiseqarnermut ministereqarfimmut noqqaassutigisimavaat. Taakku ilaat tassaavoq inunnik atornerluineq pillugu aalajangersagaq, taassumalu inuit allat isertuaatsumik pissutsini naleqqutinngitsuni sulisillugit atornerlunneqarnerat pinerluutinngortippaa. Tamatuma saniatigut eqqartuussat, pinerluttuliornerup suussusaa apeqqutaatinnagu, tamatigut immikkoortortaqaarfimmi ammasumi pillaatiasiaminnik atuisarnerannik aallaaviup allanngortinneqarnissaa Naalakkersuisunit kissaatigineqarsimavoq, taamaammallu toqutsisimasutut eqqartuussaasut tamatigut immikkoortortaqaarfimmi matoqqasumi pillaatiasiaminnik atuinerminnik aallartitsisarmissaat pillugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq.

Tamatuma saniatigut pinerluuteqaarnermi pissutsit sukannernerulersitsisut pillugit pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkanik ilanngussisoqarnissaa, Naalakkersuisut noqqaassutigisimavaat. Pinerluttuliornermi piviusumi nalinginnaasumik sulisaatsip qaangernissaanut taassuma eqqartuussiviit periarfississavai, aamma eqqartuussisut suliame naliliinerminni suut tunngavigisimaneraat eqqartuussaasumut eqqunngitsuliorfigineqartumullu erseqqinnerulissaaq. Assersuutigalugu sulimi assingusumi siusinnerusukkut eqqartuunneqarsimaneq, imaluunniit aaqqissuussaasumik pinerluttuliornerup pineqarnera, pissutaassaaq sukannernerulersitsisoq. Tamatuma saniatigut qinngarsuilluni pinerlunnerit pinerluutinngortinneqarput, taamaalilluni pinerluut, allat inuianni pinngorfii, upperisaat, innarluutaat, kinguaassiutitigut sammivii, suaassutsini kinaassuseqarneqarnerat, suaassutsimik takutitsinerat, suaassutsit ilisarnaateqarnerat assigisaanilluunniit tunngaveqartut aamma sukannernerusumik nalilersorneqassapput.

Naggataagut atortussanik taamaattunik digitaliusumik siammarterisinnaanermut periarfissat annertusiartortillugit, kinguaassiuutitut tunngasumik atortussat innarliissutaasut akiorniarlugit suliniutit patajaallisarneqarnerat, Naalakkersuisut iluarisimaarpaat.

Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Soqanngilaq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu namminersorlutik inuussutissarsiutilinnut kingunerisassat

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Soqanngilaq.

Naligiissitaaneq

Qinngarsuilluni pinerlunnerit immikkut ittumik pissutsitut sukannernerulersitsisutut taaneqarnerat, soorlu aamma inuit LGBTI-jusut aamma inuit innarluutillit immikkoortitsinnginnissaq pillugu aalajangersakkami immikkut ittumik taaneqarnerat, annertuumik pingaaruteqassaaq.

Tusarniaaneq

Inatsiseqarnermut ministereqarfiup tusarniaanermik ingerlatsineq suliarisimavaa, tassanilu Kalaallit Nunaanni oqartussat attuumassuteqartut ilanngunneqarsimapput. Siunnersuut ulloq 2025-imi 22. decemberit 2026-imi 19. januar-imut tusarniutigineqarsimavoq.

Ilanngussat

1. Eqikkaaneq
2. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarneri pillugit inatsisissatut siunnersuummut (Pisortani sulisunut kissaatigineqanngitsumik, innarliisumik nikanarsaasumillu pissusilersornerup pinerluutinngortinneqarnera, inuit atorneqlunneqarnerisa pinerluutinngortinneqarnerat, kinguaassiuutitut tunngasumik atortussat innarliissutaasut akiorniarlugit suliniutit patajaallisarneqarnerat, pineqaatissiinerup aalajangersarneqarnerani pissutsit sukannernerulersitsisut, toqutsisutut eqqartuussaasimasut immikkoortortaqaqarfinni matoqqasumi pineqaatissinneqarnermik naammassineqarnissaannut inissinneqartarnerat il.il.) missingiut
3. Tusarniaanermut nalunaarsuutit oqaasertalersukkat